Nodiadau Canllaw ar gyfer y Ffurflen Gwybodaeth Gryno

Cefndir a Chyflwyniad

Yn 2002 cyhoeddodd Uned Strategaeth y Llywodraeth ei hadroddiad, Gweithredu Preifat, Budd Cyhoeddus. Roedd yr adroddiad wedi adnabod angen am wybodaeth hygyrch a pherthnasol am elusennau. Argymhellodd y dylai elusennau gydag incwm o fwy nag £1miliwn gwblhau Ffurflen Gwybodaeth Gryno flynyddol (FfGG) yn tynnu sylw at wybodaeth ansoddol a meintiol allweddol am waith yr elusen, gan ganolbwyntio ar sut y mae'n gosod amcanion ac yn mesur ei chanlyniadau a'i heffaith.

Mae'r FfGG yn ceisio cynnig modd i elusennau ddarparu **crynodeb** hawdd ei gyrchu o nodau, gweithgareddau a chyflawniadau allweddol a all gyfeirio darllenwyr at wybodaeth fwy manwl sydd wedi'i chynnwys yn adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a chyfrifon, eu hadolygiadau blynyddol, eu gwefannau a gwybodaeth gyhoeddedig arall. Dylai elusennau ystyried cynnwys y Crynodeb wedi'i gwblhau ar eu gwefannau eu hunain i hwyluso gallu'r cyhoedd i'w gyrchu a'r wybodaeth sylfaenol, fwy manwl.

Pan fyddwch yn cwblhau'r FfGG, dylech geisio creu dogfen sy'n helpu'r cyhoedd i ddeall yr hyn y mae'ch elusen yn ei wneud a sut y mae wedi perfformio. Cofiwch mai'r cyhoedd yw'ch prif gynulleidfa, felly defnyddiwch iaith sydd mor glir a syml â phosibl.

Cwmpas

Mae'n rhaid i bob elusen gydag incwm blynyddol o fwy nag £1 miliwn gwblhau'r FfGG. Mae'n bwriadu darparu gwybodaeth ar holl weithgareddau'r elusen ei hun a'i his-ymgymeriadau a gofnodir o fewn y cyfrifon grŵp. Dylai rhoddwyr grantiau ddefnyddio eu cyfrifon cyfunol hefyd i esbonio'r berthynas rhwng nodau, strategaeth ac amcanion y cyllid a'u helusen ac nid rhai y sawl sy'n derbyn y grant neu'r cyllid.

Egwyddorion Allweddol

Bydd yr wybodaeth yn:

- hawdd ei deall, ac yn ddefnyddiol i'r cyhoedd sydd 'â diddordeb', gan gynnwys rhoddwyr, buddsoddwyr a buddiolwyr
- rhoi gwybodaeth well i'r cyhoedd am waith elusennau
- darparu braslun o nodau, gweithgareddau a chyraeddiadau'r elusen
- darparu gwybodaeth am ffactorau sydd wedi effeithio ar berfformiad
- bod ar gael i'r cyhoedd trwy gael ei harddangos ar wefan y Comisiwn Elusennau

Dylai'r wybodaeth:

- gyfeirio at, a dangos cysylltiadau â ffynonellau gwybodaeth mwy manwl, er enghraifft adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a chyfrifon
- cyfateb â ffynonellau gwybodaeth eraill
- gallu cael ei dilysu a deillio o sylfaen dystiolaeth glir
- dangos cyd-destun yr wybodaeth a adroddir, a'i harwyddocâd yn y tymor hwy, er enghraifft ei pherthynas â thueddiadau allanol, neu berfformiad y flwyddyn flaenorol

Rhaid i'r wybodaeth:

- gael ei hunan-ardystio trwy gael ei chymeradwyo gan ymddiriedolwr

- gael ei chyflwyno fel rhan o'r Ffurflen Flynyddol i'r Comisiwn Elusennau

Canllawiau ar ateb y cwestiynau

Dylai hyd yr ymateb i bob cwestiwn adlewyrchu'r ffaith bod pob un yn bwriadu bod yn **grynodeb** o'r wybodaeth **allweddol** a ddatgelir yn adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a chyfrifon a ffynonellau eraill o wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd. Mae pob cwestiwn yn gadael lle i chi gynnwys croesgyfeiriad at fwy o fanylion ar y pwnc perthnasol mewn, er enghraifft, adroddiad blynyddol a chyfrifon eich elusen, eich adolygiad blynyddol neu'ch gwefan.

Mae'r cwestiynau yn bwriadu helpu dangos nodweddion allweddol pob prif agwedd ar gylchred gweithredu eich elusen, fel y dangosir yn y diagram canlynol.

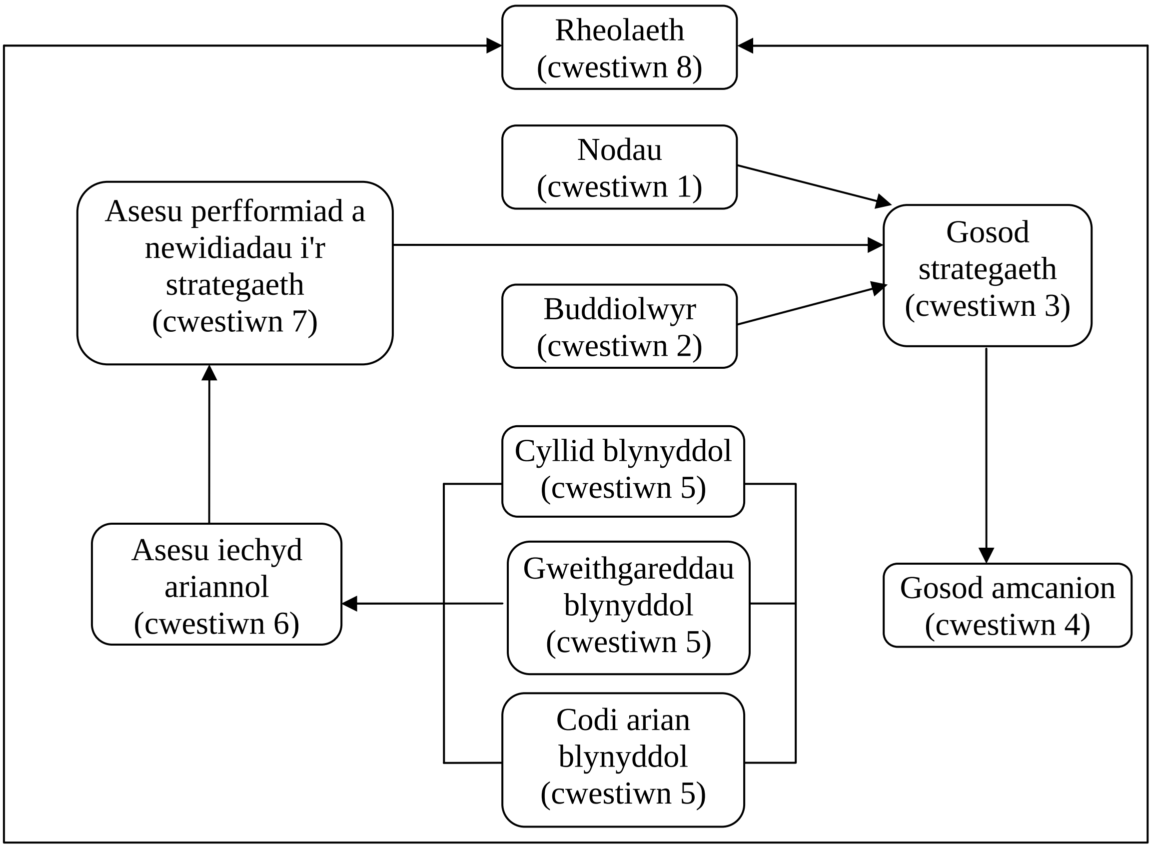

Cwestiwn 1: Nod yr elusen

Dylech esbonio'n gryno yr hyn y mae'ch elusen yn bwriadu ei gyflawni, neu'r gwahaniaeth y mae'n ceisio ei wneud. Dylai'r datganiad ddarparu dealltwriaeth o bwrpas gweithgareddau'ch elusen ac, ar lefel uchel iawn, cyfeiriad sylfaenol gwaith eich elusen. Fel arfer ni fyddai'r datganiad hwn yr un fath ag amcanion cyfreithiol yr elusen (sydd eisoes wedi'u datgan ar wefan y Comisiwn).

Cwestiwn 2: Pwy sy'n cael budd

2 a): Pwy sy'n cael budd o waith yr elusen?

Dylech esbonio neu restru'r grwpiau o bobl, cymunedau neu sefydliadau y mae'ch elusen yn gweithio i'w cynorthwyo. Bydd hyn yn cynnwys unrhyw bobl neu sefydliadau sy'n cael budd o wasanaethau neu gyfleusterau'r elusen, naill ai wedi'u darparu gan yr elusen yn wirfoddol neu fel gwasanaeth dan gytundeb, efallai ar ran corff fel Awdurdod Lleol.

2 b): Sut ydych chi'n ymateb i'w hanghenion a sut ydyn nhw'n dylanwadu ar ddatblygiad yr elusen?

Dylech esbonio'n fyr sut mae'ch elusen yn ceisio barn ei buddiolwyr neu ddefnyddwyr, yn cyfathrebu â'r grwpiau hyn a sut mae eu barn yn cael ei sianelu i brosesau gwneud penderfyniadau eich elusen.

Mae'r cwestiwn hwn yn gymwys i bob elusen os ydynt yn darparu gwasanaethau neu beidio, er enghraifft, byddai'n rhaid i elusen sy'n rhoi grantiau esbonio sut y mae'n ystyried anghenion y rhai sy'n gwneud cais am grant a'r rhai sy'n derbyn y grant.

Cwestiwn 3: Strategaeth yr elusen

3 a): Beth yw elfennau allweddol strategaeth yr elusen yn y tymor canolig i'r tymor hir?

Dylech esbonio sut mae'ch elusen yn bwriadu cyflawni eu hamcanion pwysicaf yn y tymor canolig i'r tymor hir.

Dylai'r esboniadau:

- ddarparu dealltwriaeth o'r strategaeth ar gyfer cyflawni eich amcanion allweddol
- esbonio sut y bydd yr amcanion allweddol hyn yn hyrwyddo nod eich elusen
- ymwneud yn bennaf â gweithgareddau elusennol eich elusen.

3 b): Sut mae'ch elusen yn mesur llwyddiant y strategaeth?

Dylech esbonio'n fyr y technegau a ddefnyddir gan eich elusen i asesu a yw'n cyflawni effeithiolrwydd ehangach, mwy tymor hir ei strategaeth. Dylai rhoddwyr grantiau asesu eu strategaethau eu hunain yn hytrach na rhai'r sawl sy'n derbyn y grant.

Cwestiwn 4: Amcanion a chyraeddiadau

4 a): Beth oedd prif amcanion blynyddol yr elusen ac a chawsant eu cyflawni?

Dylech

(1) nodi amcanion tymor byr yr elusen am y flwyddyn. Dylai'r amcanion hyn ddarparu dealltwriaeth o sut yr oeddech yn bwriadu gweithredu strategaeth eich elusen yn ystod y flwyddyn. Dylech esbonio eich amcanion a'u cysylltu â chanlyniadau allanol yn hytrach na rheolaeth fewnol. Dylai'ch esboniad gynnig modd i'r darllenydd asesu sut y byddai'r amcanion blynyddol yn helpu'ch elusen i gyflawni ei nod a'i strategaeth gyffredinol.

(2) rhoi manylion am y cyrhaeddiad, o ran y mesurau neu'r dangosyddion a ddefnyddir gan yr elusen i asesu perfformiad yn erbyn ei hamcanion blynyddol. Os yw'n gymwys, mae'n bosibl yr hoffech esbonio'r rhesymau pam nad oedd targed wedi cael ei gyflawni. Gall y mesurau fod yn feintiol neu'n ansoddol, neu'n gymysgedd o'r ddau.

Cwestiwn 5: Incwm a gwariant

5 a): Beth oedd tri phrif weithgaredd codi arian (cynhyrchu incwm) yr elusen yn ystod y flwyddyn, faint oedd pob un wedi'i gynhyrchu a beth oedd y gost?

Mae codi arian (Cynhyrchu incwm) **yn cynnwys** gweithgareddau (yr elusen a'i his-gwmnïau) sy'n bwriadu codi Incwm Gwirfoddol **a'r** rhai sy'n cynnwys masnachu codi arian (gweler y diffiniad o Weithgareddau ar gyfer Cynhyrchu Arian yn y Rhestr Termau). Dyma ddwy o'r elfennau yn y dadansoddiad cyffredinol o incwm a gwariant.

Pan fyddwch yn nodi prif weithgareddau codi arian eich elusen yn ystod y flwyddyn, dylech ddewis y gweithgareddau hynny yr ystyrir eu bod o'r pwysigrwydd strategol mwyaf i'ch elusen. Yn y rhan fwyaf o achosion y gweithgareddau sydd wedi cynhyrchu'r incwm mwyaf ar gyfer eich elusen yw'r rhain.

Dylai costau pob gweithgaredd gynnwys costau uniongyrchol ac anuniongyrchol y flwyddyn.

5 b) Sylwadau

Mae'r adran hon yn rhoi cyfle byr ond pwysig i chi esbonio'r strategaeth codi arian a nodwyd yn 5a), er enghraifft gallai gynnwys trafod y berthynas rhwng costau ac incwm yn y flwyddyn gyfredol neu gallech osod y strategaeth codi arian mewn cyd-destun mwy tymor hir.

Os nad yw codi arian yn berthnasol i'ch elusen, neu os yw'n fân gyfrannwr at y cronfeydd cyffredinol, defnyddiwch yr adran hon i gynnig sylwadau ar newidiadau i'r cymysgedd cyffredinol o gategorïau cyllid a gynrychiolir yn y **cyfanswm adnoddau a dderbynnir.**

Gweler hefyd yr adran sylwadau 5ch) i barhau â'ch esboniad o'r costau.

5 c): Beth oedd y gweithgareddau mwyaf arwyddocaol yn ystod y flwyddyn, a faint oedd yr elusen wedi'i wario arnynt?

Dylech roi manylion byr am y gweithgareddau elusennol hynny a wnaeth y cyfraniad mwyaf arwyddocaol at yr amcanion blynyddol rydych wedi'u rhestru yng Nghwestiwn 4. Gallai'r wybodaeth a ddarperir yma gynnwys manylion am y gwasanaethau a ddarparwyd gan eich elusen, prosiectau neu raglenni o bwys yr oedd eich elusen wedi ymgymryd â nhw / yn ymgymryd â nhw, neu'r math o grantiau a gafodd eu rhoi. Dylai'r manylion a ddarperir fod yn ddigonol er mwyn rhoi dealltwriaeth resymol o'r gwaith y mae'ch elusen wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn.

Mae'r diffiniad o'r hyn a olygir wrth weithgaredd elusennol wedi'i nodi yn y Rhestr Termau ac mae'n cyfateb a'r hyn a ddefnyddir yn y SORP.

Efallai yr hoffech gynnig sylwadau, neu esbonio'r gweithgareddau a chostau elusennol rydych wedi'u darparu, er enghraifft os yw gweithgaredd yn isel o ran costau ond yn cael effaith fawr.

5 ch): Sylwadau

Dylech esbonio arwyddocâd y gweithgareddau a restrir yn 5c) yng nghyd-destun amcanion eich elusen a restrir yn yr ateb i gwestiwn 4 ac yng nghyd-destun yr holl weithgareddau a gyflawnwyd gan eich elusen.

Cwestiwn 6: Cyflwr ariannol yr elusen

Mae cyflwr ariannol yr elusen ar ddiwedd pob blwyddyn yn cael effaith ar yr hyn y gall / y bydd yn ei wneud yn y dyfodol. Yn eich ateb i'r cwestiwn hwn, dylech dynnu sylw at wybodaeth allweddol sy'n ymwneud â chyflwr ariannol eich elusen ar ddiwedd y flwyddyn gan gynnwys, er enghraifft, lefel ei chronfeydd wrth gefn, ydy'r lefel honno yn foddhaol, pam mae'r cronfeydd wrth gefn yn cael eu cadw ac unrhyw ymrwymiadau ariannol arwyddocaol a allai godi yn y dyfodol.

Cwestiwn 7: Y flwyddyn nesaf

7 a): Sut bydd perfformiad cyffredinol y flwyddyn ddiwethaf yn effeithio ar strategaeth yr elusen yn y tymor canolig i'r tymor hir?

Dylech esbonio sut y defnyddir yr asesiad o berfformiad eich elusen yn ystod y flwyddyn i lywio ei strategaeth yn y tymor canolig i'r tymor hir.

7 b): Beth yw prif amcanion blynyddol yr elusen ar gyfer y flwyddyn nesaf?

Dylech adnabod ac esbonio amcanion sydd wedi cael canlyniadau allanol, yn hytrach nag amcanion rheoli mewnol. Dylid rhoi blaenoriaeth i ddatgelu amcanion sy'n ymwneud â chanlyniadau allanol yn hytrach na rheolaeth fewnol. Os yw'n bosibl dylid eu mynegi mewn ffordd sy'n cynnig modd i'r darllenydd asesu sut y bydd yr amcanion yn cyflawni nod cyffredinol yr elusen ymhellach.

Cwestiwn 8: Dull llywodraethu'r elusen

Dylech esbonio'n gryno sut mae'ch elusen yn ceisio sicrhau bod trefniadau llywodraethu priodol mewn lle a bod unrhyw weithdrefnau wedi'u mabwysiadu i adolygu trefniadau o'r fath.

Rhestr Termau

Adnoddau a dderbynnir o weithgareddau elusennol: unrhyw adnoddau a dderbynnir sy'n daliad am nwyddau neu wasanaethau a ddarperir er budd buddiolwyr yr elusen. Maent yn cynnwys incwm sy'n deillio o:

- werthu nwyddau a gwasanaethau a ddarparwyd fel rhan o weithgaredd elusennol uniongyrchol (masnachu prif bwrpas);
- gwerthu nwyddau neu wasanaethau sydd wedi'u gwneud neu eu darparu gan fuddiolwyr yr elusen;

- gosod eiddo heb fod yn fuddsoddiad er mwyn hybu amcanion yr elusen;
- taliadau dan gytundeb gan y llywodraeth neu awdurdodau cyhoeddus os cânt eu derbyn ym musnes arferol masnachu o dan y tri chategori uchod (ee, ffioedd am ofal seibiant);
- grantiau gydag amodau sy'n eu gwneud yn debyg yn nhermau economaidd i incwm masnachu, megis cytundebau lefel gwasanaeth gydag awdurdodau lleol.

Adnoddau eraill a dderbynnir: holl adnoddau a dderbynnir yr elusen heblaw'r rhai sydd wedi'u categoreiddio fel Incwm Gwirfoddol, Incwm o Weithgareddau ar gyfer Cynhyrchu Arian, Incwm Buddsoddi ac Adnoddau a Dderbynnir o Weithgareddau Elusennol.

Allbynnau: y gweithgareddau, gwasanaethau a'r nwyddau a ddarperir i ddefnyddwyr. Mae'r rhain yn dangos maint y gwaith a wnaed, gan gynrychioli cynnyrch uniongyrchol yr elusen sy'n deillio o'i gweithgareddau.

Amcanion: y nodau y mae'r elusen yn bwriadu eu cyflawni er mwyn gwireddu ei nodau a hyrwyddo ei strategaeth, dros gyfnod o flynyddoedd fel arfer.

Amcanion blynyddol: y nodau y mae'r elusen yn bwriadu eu cyflawni yn ystod un flwyddyn er mwyn gwireddu ei nodau a hyrwyddo ei strategaeth.

Blwyddyn: y flwyddyn y mae'r Crynodeb wedi'i baratoi ar ei chyfer. Fel arfer bydd yr un flwyddyn â'r flwyddyn y paratowyd adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a chyfrifon ar ei chyfer.

Buddiolwyr: unigolion, pobl neu gyrff a allai gael budd o dan ymddiriedolaethau elusennol.

Canlyniadau: canlyniad neu'r hyn sy'n deillio o'r camau y mae'r elusen yn eu cymryd. Gallant fod yn ariannol neu heb fod yn ariannol.

Cenhadaeth: tasgau neu ddyletswyddau y mae'r elusen eisiau eu cyflawni.

Cerrig milltir: digwyddiadau allweddol yn y cynnydd tuag at gyflawni nodau ac amcanion.

Cynllun: disgrifiad ysgrifenedig o'r camau y mae'r elusen yn bwriadu eu cymryd i gyflawni pethau penodol. Gweler hefyd Strategaeth.

Cyraeddiadau: pethau y mae'r elusen wedi'u cyflawni.

Dangosyddion: gwybodaeth glir, hawdd ei mesur, sy'n dangos sut mae'r elusen yn perfformio.

Defnyddwyr gwasanaeth: unrhyw un sy'n defnyddio neu'n cael budd o wasanaethau neu gyfleusterau elusen, boed gan wirfoddolwyr neu dan wasanaeth cytundeb.

Deilliannau: y newidiadau, buddion, dysgu neu effeithiau eraill sy'n digwydd o ganlyniad i wasanaethau neu weithgareddau'r elusen.

Effaith: effeithiau cyffredinol, mwy tymor hir gwaith yr elusen.

Gwasanaethau: y nwyddau, grantiau, gwybodaeth a gweithgareddau y mae'r elusen yn eu darparu ar gyfer ei defnyddwyr.

Gweithgareddau: unrhyw beth a wnaed trwy ddefnyddio adnoddau'r elusen neu adnoddau sydd o dan ei rheolaeth, a chan gynnwys ei holl waith a'i gwasanaethau.

Gweithgareddau allweddol: y gweithgareddau pwysicaf y mae'r elusen yn ymgymryd â nhw.

Gweithgareddau ar gyfer cynhyrchu arian: gweithgareddau masnachu y mae'r elusen yn ymgymryd â nhw yn benodol i gynhyrchu adnoddau a dderbynnir. Maent yn cynnwys:

- digwyddiadau codi arian fel ffeiriau sborion, arddangosiadau tân gwyllt a chyngherddau (sy'n cael eu hystyried yn weithgareddau masnachu yn ôl y gyfraith);
- gweithgareddau masnachu anelusennol;
- ffioedd ar gyfer unrhyw wasanaethau a ddarperir i'r rhai nad ydynt yn fuddiolwyr;
- incwm a gynhyrchir trwy siopau yn gwerthu naill ai nwyddau sydd wedi cael eu prynu i mewn neu nwyddau a roddwyd;
- unrhyw incwm loteri neu nawdd nad oes modd ei ystyried fel rhoddion syml.

Gweithgareddau codi arian: gweithgareddau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu adnoddau a dderbynnir o bob ffynhonnell ond heb gynnwys gweithgareddau elusennol. Maent yn cynnwys cynhyrchu Incwm Gwirfoddol, ymgymryd â Masnachu Codi Arian a darparu gwasanaethau anelusennol i gynhyrchu incwm.

Mae'r incwm o'r gweithgareddau hyn yn cael ei gategoreiddio yn Natganiad o Weithgareddau Ariannol yr elusen naill ai fel Incwm Gwirfoddol neu fel Gweithgareddau ar gyfer Cynhyrchu Arian. Dylai costau'r gweithgareddau hyn fod wedi cael eu categoreiddio yn Natganiad o Weithgareddau Ariannol yr elusen naill ai fel Costau Cynhyrchu Incwm Gwirfoddol neu fel Masnachu Codi Arian.

Gweithgareddau elusennol: y gwaith a wneir gan yr elusen i gyflawni ei hamcanion elusennol. Nid ydynt yn cynnwys costau codi arian i gyllido gweithgareddau'r elusen a'i chostau llywodraethu.

Gweledigaeth: y ddelfryd y mae'r elusen yn gweithio tuag at ei chyflawni.

Gwerthoedd: cyfres o egwyddorion y mae elusen yn ceisio eu defnyddio wrth osod ei chenhadaeth a'i nodau yn ei gweithrediadau o ddydd i ddydd.

Gwybodaeth ansoddol: gwybodaeth sy'n ddisgrifiadol ac yn ddeongliadol yn bennaf.

Gwybodaeth feintiol: gwybodaeth sy'n rhifiadol yn bennaf.

Incwm buddsoddiadau: adnoddau a dderbynnir o asedau buddsoddi, gan gynnwys difidendau, llog a rhenti a dderbyniwyd gan eiddo buddsoddi. Nid yw'n cynnwys enillion a cholledion buddsoddi wedi'u realeiddio a heb eu realeiddio.

Incwm Gros: cyfanswm incwm a gofnodwyd eich elusen o bob ffynhonnell gan gynnwys yr incwm a dderbyniwyd at ddibenion cyfyngedig. Nid yw'n cynnwys unrhyw enillion cyfalaf sy'n deillio o fuddsoddiadau neu unrhyw ailwerthusiad o asedau sefydlog yn y flwyddyn. Dylai'r manylion a ddarperir ar y ffurflen hon gyfateb â chyfrifon statudol eich elusen, a bydd yn hafal i gyfanswm adnoddau a dderbynnir eich elusen, fel y dangosir yn ei Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Incwm gwirfoddol: adnoddau a dderbynnir sy'n cael eu rhoi i'r elusen na ddisgwylir i'r elusen ddarparu unrhyw beth yn gyfnewid amdanynt. Mae incwm gwirfoddol yn cynnwys:

- rhoddion a chyfraniadau;
- tanysgrifiadau aelodaeth sy'n rhodd o ran natur yn bennaf;
- cymynroddion;
- grantiau o natur cyllid cyffredinol neu graidd (ond nid grantiau sy'n gofyn am ddarparu gwasanaeth elusennol arbennig);
- rhoddion o fath arall, cyfleusterau neu wasanaethau a roddir os ydynt wedi'u cynnwys yng nghyfrifon statudol yr elusen.

Is-ymgymeriad:

Nod: y newidiadau y mae'r elusen yn bwriadu eu gwneud, neu'r gwahaniaeth y mae'n gobeithio ei wneud.

Meincnodau: y meini prawf a ddefnyddir i fesur rhywbeth, megis canlyniadau gweithgaredd elusennol.

Mewnbynnau: yr adnoddau a'r gweithgareddau a ddefnyddir o fewn yr elusen i ddarparu'r gwasanaethau a gynigir, er enghraifft, amser staff a gwirfoddolwyr, defnyddio cyfarpar ac ati.

Rhanddeiliaid: unrhyw berson, grŵp, neu sefydliad a chanddynt ddiddordeb yn yr elusen, neu sy'n disgwyl rhywbeth gan yr elusen.

SORP: Datganiad o Arferion Cymeradwy Elusennau (SORP Elusennau) sy'n cynnig argymhellion ar gyfer fformat a chynnwys adroddiadau a chyfrifon elusennau. Mae'n gymwys i elusennau sy'n paratoi cyfrifon croniadau er mwyn rhoi "darlun gwir a theg." Ynghyd â'r SORP Elusennau mae'r dudalen hon yn darparu cysylltiadau pellach a all fod o gymorth i'r rhai sy'n paratoi cyfrifon.

Strategaeth: dull wedi'i gynllunio o gyflawni amcanion tymor hwy. Fel arfer bydd strategaeth tymor canolig i dymor hir yn cwmpasu cyfnod o dair i bum mlynedd neu fwy.

Targedau: Nodau neu amcanion a osodir gan yr elusen ar ddechrau'r cyfnod ac yna'n cael eu defnyddio i fesur cyraeddiadau.

Trefniadau llywodraethu: trefniadau'r ymddiriedolwyr elusen ar gyfer rheoli'r elusen a'i gweithgareddau.

Ymddiriedolwyr: gweler ymddiriedolwyr elusen.

Ymddiriedolwyr elusen: y bobl sydd, o dan ddogfen lywodraethol yr elusen, yn gyfrifol am reolaeth gyffredinol yr elusen ac am sicrhau ei bod yn cael ei rheoli'n briodol. Yn nogfen lywodraethol yr elusen gallant gael eu galw'n ymddiriedolwyr.